

Večernik

Leto II. (IX.), štev. 128

Maribor, sreda 6. junija 1928

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Dve obtožbi opozicije proti dr. Korošču

POSLANCI DKD VLOŽILI PROTI NOTRANJEMU MINISTRU OBTOŽBO RADI KRŠITVE USTAVE, ZAT IRANJA TISKOVNE SVOBODE IN RADI KRVAVIH DOGODKOV V BEOGRADU.

BEOGRAD, 6. junija. Narodni poslanec dr. Miljutin Kostić in 53 drugih članov poslanskega kluba Kmečko-demokratske koalicije so vložili danes pri predsedstvu narodne skupščine obtožbo proti notranjemu ministru dr. Korošču, v kateri ga obtožujejo kršitve ustave, zagrešene s tem, da je izdal generalno prepoved javnih shodov, čeprav ustava jamči zborovalno svobodo. V utemeljevanju navaja obtožba, da je v smislu ustave treba shod prijaviti vsaj 24 ur poprej pristojni oblasti, da pa lahko le narodna skupščina potom po-

sebnege zakona v slučaju vojne ali revolucionarnih nemirov prepove zborovanja za vso državo ali pa posamezne pokrajine. Z generalno prepovedjo zborovanj pa je notranji minister kršil obstoječi zakon, vsled česar predlagatelji zahtevajo, naj se ga v smislu zakona o ministrski odgovornosti stavi pod obtožbo.

Vrh tega namerava opozicija vložiti proti notranjemu ministru dr. Korošču še obtožbo radi zatiranja tiskovne svobode in radi zadnjih krvavih dogodkov v Beogradu.

Mussolini napoveduje konec boljševizma

STRAŠI RUMUNIJO Z USTANOVITVIJO VSESLOVANSKEGA BLOKA POD VODSTVOM NOVE DEMOKRATSKE RUSIJE.

PARIZ, 6. junija. Tukajšnji listi poročajo, da se je vršil pred dvema dnevo- ma v San Remu sestanek med Mussolini- jem in rumunskim zunanjim ministrom Titulescom. Mussolini je pri tej priliki izjavil, da goji velike simpatije napram Rumunski in da ravno radi tega nikdar ne bi mogel podpirati madžarskih strem- ljenj in zahtev po popravi madžarskih mej na škodo Rumunije. To je dal madžarski vladi tudi že čisto jasno razu- meti.

Na sestanku med obema državnikoma se je razpravljalo tudi o položaju v so- vjetski Uniji in je Mussolini naglašal, da je po njegovem mnenju kakor tudi po in- formacijah angleške in francoske diplo-

macije v kratkem pričakovati padeč boljševiškega režima v Rusiji, nakar pri de na krmilo nova demokratska vlada. Izprememba sedanega režima v Rusiji bo imela mogočen vpliv zlasti na nadalj- ni razvoj dogodkov v Rumuniji. Priča- kovati je namreč, da bo Rusija v tem slu- čaju nadaljevala svojo tradicionalno poli- tiko in skušala predvsem osnovati vse- slovanski blok, v katerem bi bile razven Rusije še Jugoslavija, Češkoslovaška in Poljska. Rumunija mora že sedaj raču- nati s to možnostjo in temu primerno zato tudi usmeriti svojo zunanjo politiko in se nasloniti seveda v prvi vrsti na Italijo.

Odločen korak v Rimu

BEOGRAD, 6. junija. Po poročilih iz tukajšnjih diplomatskih krogov se italijanska vlada prvotno sploh ni nameravala zadovoljiti z našim odgo- vorom na protestno noto radi proti-italijanskih demonstracij, temveč je hotela določiti rok, do katerega bi mo- rala naša vlada ne samo preceniti škodo, ki so jo utrpeli italijanski dr- žavljeni v Jugoslaviji, temveč do ta- krat tudi izplačati odškodnino. Ker je nastala radi tega nevarnost, da se odnošaji med obema državama še po- slabšajo, sta francoski in angleški po- slanik v Rimu napravila energičen korak pri italijanski vladi in je inter- veniral vrh tega tudi nemški poslan- ik, ki je nasvetoval Mussoliniju, naj z neprimernimi zahtevami nikar še ne komplicira italijansko-jugoslovanskih odnošajev. Mussolini je bil vsled teh korakov hočeš nočeš prisiljen, da se je zadovoljil z jugoslovanskim od- govorom.

Marinković in nettunske konvencije

PARIZ, 6. junija. »Matin« objavlja raz- govor svojega urednika Sauerweina z jugoslovanskim zunanjim ministrom dr. Marinkovićem, ki je naglašal, da je od- ločen za vsako ceno izvesti ratifikacijo nettunskih konvencij, ker sta pristala na to ne samo vlada temveč tudi drugi us- tavni faktor. Konvencije bodo predložene narodni skupščini v najkrajšem času in Marinković upa, da bo njihov sprejem razčistil odnose med obema državama ter ustvaril atmosfero, ki bo ugodna za sklenitev prave prijateljske pogodbe z Italijo. Marinković je končno izjavil, da ni bil izvršen na njega v tem pogledu noben pritisk, temveč se je odločil za ratifikacijo iz lastnega nagiba, ker je u- videl, da bo to samo koristno Jugosla- viji.

Valutna reforma v Franciji

PARIZ, 6. junija. »Excelsior« poroča, da bo francoska vlada že prihodnji te- den predložila zbornici nov zakon o fran- coski valutni reformi, ki bo pomenil kon- čno ureditev francoskih državnih financ.

Program konference Male antante

BEOGRAD, 6. junija. Prihodnja kon- ferenca zunanjih ministrov držav Male antante, ki bo trajala od 20. do 22. junija in se bo vršila v Sinaji in Bukarešti, se smatra kot ena izmed najvažnejših, kar jih je bilo dosedaj. Ministri se bodo namreč posvetovali predvsem o vprašanju, kako naj bi uspešno pobijali razne akcije za revizi- zijo trianonske mirovne pogodbe, po- sebno kampanjo lorda Rothermerea, ker je splošno gospodarsko stanje v Srednji Evropi zelo težko, se bo Mala antanta posvetovala dalje tudi o ukre- pih, ki naj bi dovedli do olajšanja se- danje krize. Kakor znano, se je o tem razpravljalo v načelu tudi že na lan- ski jahimovski konferenci. Važno je tudi, kako stališče bo zavzela Mala antanta napram Madžarski, kjer sta se tamkajšnji ministrski predsednik in zunanji minister javno izrekla za re- vizijo trianonske mirovne pogodbe, kar po mnenju Male antante ni zdru- ljivo z njihovo pozicijo.

Kujundžić - Agatonoviću naslednik

BEOGRAD, 6. junija. Vsled smrti dru- gega podpredsednika narodne skupščine so demokrati določili za njegovega na- slednika na tem mestu poslanca Kujund- žića.

Polet čez Veliki ocean

NEWYORK, 6. junija. Polet letala »Southern Cross« (Križ juga) iz New- yorka čez Veliki ocean na Fidži otoke se je popolnoma posrečil. Letalo je včeraj ob 22.20 po 34 in pol urnem ne- pretrganem poletu pristalo končno v mestu Suvi na Fidži otokih. Letalci so zašli zadnje ure v hud vihar, ki je gnal letalo iz direktne smeri proti zapadu in zmanjšal tudi hitrost na 50 vozlov. Zadnje radio-poročilo pred prihodom v Suvo se je glasilo: »Oddaljeni smo še 500 milj od Suve ter imamo še za 7 ur bencina. Morda dosežemo Su- vo še pravočasno, vendar dvomi- mo.«

Protest Zagreba proti nettun- skim konvencijam

ZAGREB, 6. junija. Župan Heinzl je sklical za petek konferenco zastop- nikov vseh občinskih klubov, na ka- teri se bo sklepalo o sklicanju izred- ne seje zagrebškega občinskega sve- ta, da tudi Zagreb oficijelno protesta- ra proti nameravani ratifikaciji net- tunskih konvencij.

Zagreb - sedež Zveze jugo- slovanskih mest

ZAGREB, 6. junija. Ustanovni skup- ščini Saveza jugoslovanskih avtonomnih mest, ki je bila otvorena danes v magi- stratni dvorani, se udeležuje 60 delega- tov, ki zastopajo 40 mest. Med drugim je bilo danes sklenjeno, da bo za tri leta sedež Saveza mesto Zagreb. Za pred- sednika je bil izvoljen zagrebški župan arhitekt Heinzl. Obširno se je razpra- vljalo tudi o ustanovitvi Zveze vseh slo- vanskih mest. Savez se udeleži IV. med- narodnega kongresa mest, ki se bo vršil prihodnje dni v Bruslju.

Herman Müller, bodoči nem- ški državni kancelar

BERLIN, 6. junija. Kakor poroča »Vossische Zeitung«, so pogajanja za sestavo nove nemške vlade deloma že dovedla do sporazuma. Kot edini resni kandidat za mesto državnega kancelarja prihaja v poštev socialist Herman Müller, ker je pruski ministr- ski predsednik Braun odklonil ponud- bo. Za državnega notranjega ministra bo imenovan najbrže Severing. Her- man Müller bo takoj po svojem po- vratku iz Koelna, kjer je za četrtak sklicana seja izvrševalnega odbora socialistične stranke, sprejet od dr- žavnega predsednika Hindenburga v posebni avdienci. V petek bodo spre- jeti tudi voditelji ostalih frakcij, začet- kom prihodnjega tedna pa bo Müller že poverjen s sestavo nove vlade. Nemški državni zbor je sklican za 13. t. m. popoldne k prvi seji.

Atentat duhovnika na škofa

PARIZ, 6. junija. V Charlestonu je župnik Woodward včeraj z revolver-

jem napadel škofa Chuerrya v njego- vi delovni sobi in ga težko ranil. Vzrok je neznan. Domneva pa se, da je Woodward, ki je pognal nato še sebi kroglo v glavo in obležal takol- urtev, izvršil svoje dejanje v trenutni duševni zmedenosti.

Kaj se je vse našlo?

Pretečeni mesec so se našli in policiji oddali sledeči predmeti: 2 bankovca po 10 Din, ženska rjava ročna torbica z 1 robcem, črni ženski dežnik, zastavljalni list, škarje, ročni štirikolesni voziček, škarje in mali vezeni prt, zlat prstan, 4 ključi, 1 srebrni nož in male škarje, ženska ročna torbica, zlata zapesna verižica, moški rjav klobuk, dijaška čepi- ca, usnjata ročna torbica z robcem, ogle- dalom in rožnim vencem, mali žepni nož, moška srebrna ura z verižico, otroška ročna torbica z ogledalom in robcem, moški rjav žametast klobuk, športna če- pica, bankovec po 10 Din, dežnik, moški črn klobuk, 100 dinarjev, 1 pompadur z robcem ter 1 dežnik in 2 ključa.

Izplačila v inozemstvo po poštni hra- nilnici

Po poštni hranilnici v Beogradu in njene podružnicah v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Skoplju se lahko izvršujejo plačila v Avstrijo, Madžarsko, Češko- slovaško, Švico, Italijo, Zedinjene drža- ve in Kanado. Razen v te države lahko poštna hranilnica vrši izplačila za račun svojih klientov še v sledeče države: Belgijo, Dansko, svobodno mesto Gdan- sko, Nemčijo, Argentino, Brazilijo, Ve- liko Britanijo, Irsko, Španijo, Francosko, Malto, Egipt, Palestino, Sirijo in Turško. Za izvrševanje nalogov za izplačilo v te države zaračunava poštna hranilnica provizijo 2% (dva promille), najmanj 5 Din in efektivne stroške. Za nakazila v virmanu v države, s katerimi ima poš- na hranilnica neposredno zvezo, se pla- čuje provizija 1% (en promille). Ta iz- plačila in nakazila so podvržena ome- jitvam ministrstva financ v Beogradu. Čekovni račun si lahko otvori vsaka o- seba, trgovska firma, zavod, ustanova, državno ali samoupravno oblastvo. — Podrobna pojasnila daje poštna hranilni- ca in njene podružnice.

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Viktor Méric:

Pomlajeni

II. del.

V žezah.

V kakšni neumni sentimentalnosti se ljudje zatekajo k živali ter cepijo človeka le s pomočjo živali. To je izguba časa in truda. Jaz edini sem razumel in spoznal, da je treba seči po človeku v dosego velikega cilja. To je genijalna in strahna misel, ki prevrže znanost in dela čudeže. Problem je rešen, kakor treba. Da se zaustavi starost, da se odpravijo vse s staranjem zvezane težave in napake, je treba vzeti mladost drugemu bitju iste vrste. Metoda cepljenja po Voronovu je dobra, samo cepivo je treba vzeti od človeka in ne več od opice.

Kaj hasne moje zgražanje! Na vse to sem bil že dolgo časa pripravljen. Malo sem se zdrznil, Ugolin se je pa smejal.

»Gromska strela! To sem pričakoval.

Upor stare morale. Siromašna bitja, rojena in vzgojena v zmedi starih neumnih predsodkov! Pomislite malo — ali naj bo tako, da bodo možje čistega in mogočnega duha, možje, ki so pobrali vse sadove z dreves znanosti, enostavno izginili, dočim bi se na svetu šopirili najnižji eksemplari človeštva, ki so izšli iz blodnje alkohola in bolezni. Kaj pravite k temu, da bi lahko že od rojstva z žigom najhujših človeških strasti in največjega propada zaznamovana bitja v življenju udeleževala vso svojo pokvarjenost, dočim bi morali nadarjeni in koristni ljudje padati drug za drugim — če že ne v grob — pa vsaj v bolezen in starostno slabost. Premislite in razumite vendar, nesrečnež, da je v prid celokupnega človeštva, v prid vseh dobrin, ki si jih je človeštvo tekom tolikega časa s tolikimi težavami pridobilo, če ovekovečim elito duha in znanosti. To, kar nameravam, je velikanska revolucija. To ni običajna revolucija, s katero se nepotrebno in neumno oblast in sila preme-

tava iz rok gospodarjev v roke sužnjev, temveč to je nova, plodovita in trajna revolucija, visoko vzvišena nad slučajnimi socialnimi uvedbami ter posvečena novi in boljši človeški družbi.

Pri teh besedah se Ugolin dvigne. Vidim ga, kako gre povprek in počez dvorane z vzravnanim telesom in dvignjeno glavo. Nekaj mogočnega, zapovedljivega izhaja iz njega. Nehote se podvržem temu vplivu in tej sili, čutim pa nekoliko izmenjavanja privlačnosti z odvratnostjo. S celokupnim svojim bistvom in razumom se pa čudim nelzmemu vrelcu energije v tem starem telesu.

»Kje začena zločinstvo?« — nadaljuje s hreščočim glasom. »Ali pri človeku, ali pri opici? Kaj je človek v primeri z opico? ... O, ne obračajte tako prestrašeno svojih oči! Človek ni boljši od opice, moj dragi gospod! Človek ni niti dovolj razvita opica, kakor si najbrž predstavljate v svojem neumnem ponosu. Prej bo degenerirana opica. Ljudje, kakor opice, imajo skupne pradede, nekakšne pol-opi-

ce, kakoršne najdemo še dandanes posamezno na Madagaskarju. V prastarih časih so bili sesalci vegetarijanci. Človekov praded se je šele polagoma navadil na meso. Mesni hrani se ima zahvaliti za svojo okrutnost in še za razne druge lastnosti, s katerimi se izkazuje. To pa še ni nič. To, kar je ljudi pravzaprav ustvarilo, to so spiroheti. Ali se vam zdi to čudno? Dobro me poslušajte. Prvi potomci pol-opic, ki so že dobili sifilido, so se posamezno razkropili. Ločili so se od svojega rodu, ker jim je bolezen povečala možgane. Ta hipertrofija je pravzaprav začetek naše slovite inteligence. Možganski razvoj je napredoval, ker so spiroheti stopili v akcijo. V resnici je pa človek v primeri s svojim bratrancem — opico — zaostal tip. To se vidi na nazadovanju lasnega sistema, na podaljšanju udov in na šibkosti skeleta. Marsikaj, kar je bilo prvotno bolezenskega izvora, se je pozneje obrnilo na dobro. Tudi v našem človeškem življenju imajo vse nesreče svoje dobre strani.

Mali oglasi, ki oblikujejo povprečje in so najbolj zanimivi: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zesilivo, doplačovanje in oglaševanje trgovskega ali robljanskega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Sandale,

dvakrat šivane, lastni izdelek; kupite najceneje v mehanični delavnici Vrtna ulica št. 8. 949

Plisé ažur

vsake vrste, stoječe, ležeče, votle in kombinirane gube, tudi najmanjše za svilo od 2 mm naprej, ter na vseh tkaninah, posebno pa na svili in na sličnem izdeluje samo prva delavnica te stroke v Mariboru, mod. atelje: Marica Kitzler, Krekova 5. 1042

Kupim staro zlato

srebrni denar, umetno zobovje po najvišjih cenah. — Ilgerjev sin, urar in juvelir, Maribor, Gosposka ulica 15. X

Otrošk voziček »Brenabor«

na prodaj. Kosem. Jezdarska ulica št. 8. 1139

Rožnata foulard svila

za poletne obleke od 68 Din naprej pri J. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17.

Japonska goba

se odda. Isto tam popoln material za kleknanje. Aleksandrova 32, II. ndst. 1157

Dame najdejo visoki zaslužek

z razpečevanjem dobro vpeljanega nujno potrebnega predmeta. Vprašati dnevno od 10.—12. ure. Sernčeva ul. št. 122, Tomšičev drevored. 1156

Prodajalka

starejša moč išče nameščenje v Mariboru evnt. gre tudi kot blagajničarka v hotel, kavarno ali trgovino. Nastop takoj. Pismene ponudbe na upravo »Večernika« pod »Starejša moč«. 1150

Kam pa v nedeljo?

V Dunajski jarek k Petelinu, kjer se toči pristna domača kapljica. Za obilen obisk se priporoča vinotoč Petelin. 1144

Učenka za šivanje

pridna, poštenih starišev se išče. Vstop s 15. junijem t. l. Naslov pove uprava lista. 1140

Vinotoč

Durjava v St. Petru je otvorjen

Avtobus vozi od četrtka naprej ob 14. in 16. uri od gostilne Spatzek. 1155

Šivilje

dobre, ki znajo šivati moško perilo, jih išče tovarna perila

M. Kozina - Karlovac
Šiva se v akordu. Stanovanje z razsvetljavo brezplačno!

V nedeljo, dne 10. junija 1928 ob 9. uri predpoldne se vrši

IZREDNI OBCNI ZBOR

Nabavljalne zadruge državnih uslužbencev r. z. z. o. z. v Mariboru v Narodnem domu v I. nadstr.

Polnoštevila udeležba je zadrugiška dolžnost. Zadrugiška knjižica služi kot legitimacija, brez te ni vstopa. 1144

Za kopalne plašče

Chenille in Frotier

blago ima na zalogi 1016

FRANJO MAJER
MARIBOR, GLAVNI TRG 9

Lokal

za trgovino ali pisarno se da takoj v najem. Vprašati v trgovini J. N. Šoštarič, Maribor, Aleksandrova c. 13. 1124

Absolventinja

državne dvorazredne trgovske šole išče primerne službe. Nastop takoj. Naslov pove uprava lista. 1138

Gostilna.

dobro vpeljana z lepim prometom se z inventarjem in velikim hlevom za konje samo radi bolezn lastnika takoj odda v najem. Naslov v upravi »Večernika«. 1147

Sladoledne tekme

je doslej razdelila že 5 nagrad 100 Din

20 nagrad 100 Din
50 " 50 Din
75 " 25 Din
150 " v blagu še jih pa pride na vrsto! 1146

Ivan rast

prva dipl. marib. sladoledarne Gosposka ulica 4

Vsak poznavalec kupi

2 leti garancije

GLAVNO ZASTOPSTVO:

BOGOMIR DIVJAK, MARIBOR
GLAVNI TRG 17. 1064

Posredovalnico

za nakup in prodajo zemljišč, hiš, vil itd. je

otvoril Josip Simič

na Aleksandrovi cesti št. 6

(Palaca Zadrugiške gospodarske banke pritrilje)

Na prodaj ima posredovalnica posestva od 25.000 naprej. 1148

Selitve in tovarne prevoze

dežele v mesto in iz mesta na deželo z avtomobili Vam napravi hitro in najceneje

Velatrgovina s surovinami

Ivan Sluga, Maribor, Tržaška cesta 5
Telefon 272 737

Kaaaj???

Kako???

ALI JE RES, DA SE DOBE PRI TVRDTKI

L. ORNIK, MARIBOR

KOROŠKA CESTA 9.

VSI OLBAČILNI PREDMETI PO IZREDNO NIZKIH CENAH TUDI NA OBROKE?

ČE JE BLAGO RES DOBRO IN TRPEZNO, KAKOR PRAVIJO NE ODLAŠAJTE.

pominjajte se CMD!

NAZNANILO PREVZE A.

Cenj. javnosti ter našim prijateljem in znancem si dovoljujem naznaniti, da sva prevzela znano in priljubljeno

gostilno „Pri treh ribnikih“

od gospe Marije Orovič z 2. junijem. Prizadevala si bova, postred cenj. gostom z najboljšim vinom in vedno svežim Unionskim pivom v sodčkih kakor tudi z izborno toplo in mrzlo kuhinjo. Zajamčena je tudi v vsakem oziru dobra in pazljiva postrežba.

1153

Za obilen obisk se priporočata

KONRAD IN TEREZIJA BREZNIK.